

“Les reformes energètiques han penalitzat la indústria taulellera”

Castelló és el primer exportador europeu i el tercer mundial. Mentre el mercat espanyol no ha deixat de caure des de 2008, les exportacions no han parat de créixer des de 2009. L'any 2013 les vendes a l'estranger van ascendir a 2.240 milions d'euros. Tanmateix, Ascer tenia previst tancar 2014 amb un creixement inferior al 4%. Què explica aquesta pujada tan tímida, si la comparem amb els anys anteriors?

—Això és degut al fet que les exportacions s'han desaccelerat, especialment a partir de la segona meitat de l'any. S'ha de tenir en compte que veníem de registrar creixements de l'ordre del 8% i ara estem en increments de vora el 3%.

Aquest dilluns obre les portes la 33 edició de Cevisama, la Fira Internacional de la Ceràmica. El 94% de la producció de l'Estat espanyol es fabrica a les comarques de Castelló. Parlem sobre la salut del sector amb Isidro Zarzoso, president d'Ascer, l'Associació Espanyola de Fabricants de Taulell i Paviments Ceràmics.

Per exemple, amb dades de fins al mes d'octubre veiem que les tres primeres destinacions de les nostres vendes —això és, França, la Federació Russa i Aràbia

Saudita— cauen. Per contra, es consoliden i creixen les vendes al Regne Unit, Estats Units i països del Magreb com Algèria.

Isidro Zarzoso, president d'Ascer.

PAU BELLIU

altra banda, les vendes en el mercat domèstic comencen a mostrar signes d'estabilització.

En tot cas, ahora que l'economia nacional i internacional no acaben de consolidar la seua millora, la forta penalització que pateix el sector per la legislació en matèria d'energia dificulta seriosament la nostra capacitat de creixement. Els augments en els costos derivats dels canvis regulatoris suposen una minva de competitivitat per a la nostra indústria que competeix en un mercat global i amb un grau elevat de competència.

—Sembla que el mercat espanyol també ha tocat terra i comença a créixer tímidament. En les vendes d'ací, es pot dir que hi ha recuperació? O això resulta massa optimista?

—El mercat nacional pot millorar, però encara no tenim dades que 2015 siga un any d'avanços significatius. L'activitat, de cara a l'any que ara comencem, estarà condicionada per l'evolució de consum de les llars, és a dir, del mercat de les reformes. Recentment s'ha aprovat un pla de reformes que esperem que contribueixi a animar el consum.

—Tot i que el sector a poc a poc s'estabilitza i es recupera, la pèrdua en llocs de treball durant la crisi ha estat molt important. Segons els sindicats, hem passat dels 23.000 treballadors de 2008 als 12.000 actuals. Els sindicats critiquen que hi ha empreses que plantegen ERO innecessaris a pesar que hi ha càrrega de treball. Què hi té a dir?

—En l'actualitat la indústria dona ocupació a 14.300 treballadors. Malauradament durant aquests anys de crisi tan greu s'ha destruït treball, ahora que hem reduït facturació i rendibilitat, s'han tancat algunes empreses, i el nostre deute i risc han augmentat. Tots hem realitzat grans sacrificis per traure endavant la indústria i poder mantenir el teixit industrial actual i l'ocupació, que, per a nosaltres, té molt de valor. Estem en un sector productiu i sense mà d'obra és impossible tirar endavant la producció.

—També critiquen des dels sindicats que la majoria del sector ha apostat per vendre barat i no per la qualitat. Què han de dir a aquestes crítiques?

—L'aposta de la nostra indústria ha sigut sempre pel producte de qualitat i amb un alt component en I+D+I. De fet som la indústria que ofereix més avanços

pel que fa a solucions constructives, per davant dels nostres tradicionals competidors. No obstant això, no s'ha de perdre de vista que venem en més de 185 països i que competim amb tercers països que tracten d'arrabassar-nos quota de mercat. En funció del mercat a què et dirigisques, canvia el teu *mix* de producte. Durant aquests anys, la demanda des de la UE i altres destinacions tradicionals com Estats Units ha minvat. Els mercats que més estan funcionant ara són mercats no tan madurs i que demanen un producte més bàsic, encara que això va canviant.

—La crisi s'ha deixat notar molt en forma de destrucció del teixit empresarial. Durant aquesta etapa han suspès pagaments o s'han liquidat empreses tan importants com Diago, Gaya, Italcerámica, Alaplana o Leoni. Què s'ha fet mal fet perquè empreses tan importants com aquestes hagen desaparegut?

—Entre 2007 i 2010 —els anys més durs de la crisi— la producció sectorial i les vendes totals van caure d'un 40% i l'ocupació directa es va reduir per igual. Des de l'inici de la crisi, d'unes 200 fàbriques, han tancat al voltant de 50. No obstant això, no tots els tancaments es corresponen a cessament d'activitat, ja que en alguns casos es tracta d'absorció entre empreses. Encara que som exportadors, part de la producció el 2007 depenia del mercat nacional, és a dir, construcció i consum i a Espanya aquestes han sigut les activitats que més malament ho han passat. Gràcies a l'activitat exportadora encara comptem amb un clúster industrial de nivell.

—Entrem ja en una època d'estabilitat o encara hi ha marge per a més destrucció d'empreses?

—Els grans ajustos han quedat enrere i podem parlar d'estabilitat. L'ocupació durant 2013 i 2014 s'ha mantingut estable: no es crea ocupació neta però tampoc no se'n destrueix.

L'increment dels costos energètics, la inestabilitat dels mercats d'exportació, la debilitat del mercat intern, junt amb una recuperació de l'economia encara no consolidada, fan preveure un horitzó difícil per al sector. Cal continuar fent importants esforços de contenció dels costos laborals i d'adaptació industrial que permeten la necessària flexibilitat en l'organització del treball i de la producció. No obstant això, no es pot deixar

—Quines són les previsions de cara a 2015?

—En el context econòmic en què ens movem és complicat realitzar previsions. Portem uns anys en què les previsions han estat molt canviants a causa de la conjuntura d'extrema volatilitat en els mercats.

Al començament de 2015 pensem que seguiran les dificultats en els mercats de l'Est d'Europa i en alguns països àrabs, la qual cosa serà un llast per al creixement d'altres regions: el conflicte entre Rússia i Ucraïna, la devaluació del ruble, la caiguda del preu del petroli, la inestabilitat a l'Orient Mitjà... són alguns dels factors que incideixen negativament en les nostres vendes. D'una

de destacar que es fa un important esforç empresarial per mantenir l'ocupació de qualitat i continuar sent competitiu. L'objectiu és continuar creixent en l'exportació, on la moderació dels costos és essencial. S'ha de valoritzar l'ocupació que l'empresari manté.

—**L'any 2011 la Unió Europea va imposar taxes de fins al 70% a l'entrada de taulell procedent de la Xina. Aquestes taxes expiraran l'any 2016. Té garanties que es mantindran? Què passaria si la UE decidira eliminar aquestes taxes o bé disminuir-les?**

—Des de l'entrada en vigor de les mesures, les importacions a la UE de producte de Xina han disminuït al voltant d'un 64%. Aquestes mesures deixaran d'estar en vigor el setembre de 2016 i ja s'està valorant la possibilitat d'instar-ne de noves, per tal de frenar l'amenaça de l'entrada massiva de producte xinès a la UE.

—**En pocs anys, la Xina s'ha convertit en un productor pontentíssim, de fet és el principal fabricant de taulell al món. L'any 2012 a Aràbia Saudita va vendre 87 milions de metres quadrats de taulell (al costat dels 32 milions d'Espanya); a Estats Units en va vendre 41 milions, al costat dels 8 milions espanyols. Temen que, amb els avanços tècnics i disseny adequats, la Xina acabe fagocitant-los?**

—Com vam poder veure recentment al Fòrum Mundial de Fabricants de Ceràmica, la competència mundial és molt forta. Al fòrum vam poder confirmar de fonts ben fiables que avui es fabriquen en el món aproximadament 15.000 milions de metres quadrats, dels quals 10.000 corresponen a la Xina. Clarament, l'escenari mundial ha canviat i si volem mantenir la nostra quota en els mercats exteriors, hem de fer front a aquesta situació augmentant la nostra competitivitat i valor afegit.

Una altra conseqüència de la invasió de producte xinès en alguns mercats internacionals, unida a l'ànsia proteccionista de certs països, ha sigut que s'ha desencadenat un increment del nombre de barreres al comerç que troben les nostres empreses a l'hora d'exportar en el seu dia a dia.

—**El preu mitjà de l'exportació del taulell produït a Turquia i la Xina se situa en els 5,2 euros per metre quadrat. En canvi, el metre quadrat**

Un gegant fet de fang

L'any 2013 les empreses taulel·leres de Castelló van produir 420 milions de metres quadrats de taulells, xifra que converteix aquest clúster situat entre les comarques de l'Alcalatén, la Plana Baixa i la Plana Alta, en el primer productor europeu. El 80% de la facturació total del sector prové de les vendes a l'exterior, cosa que converteix el taulell en la segona indústria que més superàvit aporta a la balança comercial espanyola. L'any 2013 les exportacions sumaren 2.240 milions d'euros, la qual cosa situa aquesta àrea industrial com la primera exportadora europea i la tercera del món. En els últims anys, el sector ha hagut d'esforçar-se per compensar amb les vendes a l'estranger la davallada en les vendes domèstiques derivada de l'esclat de la bombolla immobiliària. Les vendes al mercat espanyol han passat dels 918 milions d'euros de l'any 2009 als 557 de 2013. Per contra, les exportacions han passat, en aquest mateix període, dels 1.673 milions als 2.240.

del taulell italià és de 12,8 euros. La mitjana del taulell made in Spain és de 7 euros, molt més a prop de Xina i Turquia que d'Itàlia. Tenint en compte els baixos costos de producció de Turquia i Xina, no és un risc competir en preu amb ells i no apostar per un producte de gamma més alta?

—La indústria espanyola es posiciona com un producte d'excel·lent relació qualitat-preu, a més de ser *made in EU*. Part de la diferència amb Itàlia té a veure amb la tipologia de productes que fabriquem cada país. A Espanya es produeix molt més revestiment, àmbit en què som pioners i el preu del qual és més baix per determinades composicions.

—**L'energia és el principal cost productiu del sector ceràmic i les reformes energètiques els han perjudicat molt sensiblement. L'energia suposa el 30% del cost de producció del tau-**

lell, aproximadament. Quines són les seues reclamacions al Govern central respecte a aquesta qüestió?

—Les reformes en el sector energètic ens han penalitzat molt. En aquests moments hi ha dues reivindicacions importants del sector. D'una banda, la reforma del sector elèctric. Des d'ací treballem per recuperar el complement d'eficiència energètica de la cogeneració. La reforma energètica ha afectat molt negativament l'activitat, especialment la cogeneració. En conjunt, representa per al sector deixar d'ingressar 56,7 milions d'euros anuals, la qual cosa compromet la viabilitat de la indústria ceràmica. Aquestes mesures suposen un increment de costos que les empreses han de traslladar als preus, de manera que malmeten la seua competitivitat i el deixen fora de mercat. El Govern espanyol hauria de tenir en compte l'eficiència energètica i corregir el càstig tan dur per a la indústria que utilitza la cogeneració amb un alt nivell d'eficiència energètica.

D'una altra banda, pensem que la reforma del sector del gas que regula els peatges ha d'anar acompanyada d'una efectiva liberalització del mercat que permeti a la indústria optar a concórrer a preus més competitiu i similars als de la UE. Des del sector demanem un mercat organitzat, amb un arbitratge, seguint el model de *hub* ibèric (això és, un punt físic de compra-venda de gas a la península Ibèrica), la qual cosa ens permetria optar a un gas més barat.

—**L'any passat el ministre Soria se n'anà de Cevisama sense escoltar les seues queixes pel *tasazo* energètic. Creu que el Govern espanyol és sensible a les seues reivindicacions?**

—Per al manteniment de la competitivitat de la indústria és necessari que hi haja un ferm i seriós suport en forma de política industrial, tant en l'àmbit d'Europa com del nostre país. Un Govern que diu que confia la recuperació d'Espanya a l'activitat industrial hauria d'actuar coherentment i incentivar sectors com el nostre. No obstant això, la recent reforma energètica, i les mesures preses de sorpresa en la reforma del gas, no fan més que incrementar els costos i reduir la competitivitat. En l'actualitat, estem treballant amb ells sobre el *hub* i les postures són pròxim.

